

Deze Nieuwsbrief is geactualiseerd n.a.v. de raadsvergadering van 29-Maart-2011. Zie de laatste 2 pagina's.

Inleiding

Beste leden,

D66

We zitten middenin de discussie over "megastallen". Deze discussie speelt nu op werkelijk alle niveaus: tussen burgers en ondernemers, op gemeentelijk, provinciaal en landelijk niveau. Met alle emoties van dien. Want je zult maar burger zijn in een verweingsgebied (het gebied tussen LOG en bebouwde kom in) zoals in het Beerse Huijgevoort. Daar is met geurberekeningen aangetoond dat de bovengrens al is bereikt. Laat staan dat daar nog bijgebouwd kan worden.

En van de andere kant: je zult maar agrarisch ondernemer zijn met een toezegging in het verleden dat je een nieuw bedrijf kunt starten met doorgroeimogelijkheden tot 2.5ha zoals aan de Leeuwenakker. Deze ondernemer lijkt met lege handen te komen staan.

Omdat we verwachten dat er in de komende besluitvormende periode nog veel discussie gevoerd gaat worden, leek het ons een goed idee om alle Oirschotse zaken eens op een rij te zetten. En dat begint met een definitie "wat is een megastal?". Kortom: voor u ligt de "Megastallen-special van D66".

Joost de Kinderen
Voorzitter

Piet van Esch
Fractie leider

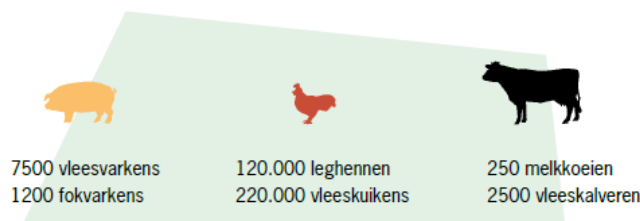
Paul van der Avort
Burgerraadslid

Definitie van megastallen

Veel discussie is ontstaan door de onduidelijke definitie van het begrip megastallen. In het zogenaamde Alterra-rapport ¹⁾ dat door de Universiteit Wageningen is uitgevoerd in opdracht van ministerie van VROM, staat een definitie van het begrip megastal.

Dit rapport geldt als referentie voor velen: zowel overheid als instanties zoals Milieudefensie hanteren dit rapport als uitgangspunt. In dit Alterra-rapport staan de volgende grenzen voor een megastal:

Bij deze aantallen dieren worden de agrarische bouwblokken, die doorgaans 1 a 1,5 ha bedragen, maximaal benut. Uiteraard is dit wel afhankelijk van het gekozen huisvestingssysteem en het al of niet aanwezig zijn van verdiepingen. In de reguliere bestanden zijn hierover weinig gegevens bekend.

1) Bron: Megastallen in beeld, Alterra-rapport 1581 ISSN 1566-7197, verschenen in 2007

Het Alterra-rapport geeft overigens duidelijk aan dat de definitie arbitrair is:

Wanneer spreken we van mega?

We maken onderscheid in sectoren vanwege de verschillende verschijningsvorm van de gebouwen. Dit betekent dat we per sector c.q. productierichting een grens vaststellen voor mega. Met deze grens is het mogelijk om de huidige situatie met betrekking tot megastallen of megabedrijven en de ontwikkeling ervan in de afgelopen jaren in beeld te brengen. De keuze is arbitrair.

De definitie is arbitrair omdat er verschillende richtlijnen zijn:

RLG

De Raad voor het Landelijk Gebied heeft in 2004 een megabedrijf gedefinieerd als een bedrijf met meer dan 500 NGE¹ [2]. Dat is zes maal de gemiddelde bedrijfsomvang in de landbouw. Deze grens komt overeen met 12.500 vleesvarkens, 160.000 legkippen of 320 melkkoeien.

Landelijk Meldpunt Varkensflats

Het Landelijk Meldpunt Varkensflats van Milieudefensie vraagt bouwplannen te melden van minimaal 5.000 varkens of 250.000 kippen [3]. Daarbij is niet van belang of het om meerdere verdiepingen gaat. De meldingen zijn zeer divers, van zeer abstract (nadere ontwikkeling landbouwontwikkelingsgebied) tot zeer concreet (exacte vergunningaansvragen). Ze variëren van 5.100 tot 35.000 varkens, soms met 2 tot 3 verdiepingen, soms in meerdere stallen naast elkaar.

Europese Unie

In de Europese milieuregels wordt onderscheid in bedrijfsgrootte gemaakt. Een bedrijf van meer dan 2.000 vleesvarkens, of 750 zeugen of 40.000 kippen wordt volgens de IPPC richtlijn² als industriële activiteit beschouwd en dient voldoende emissiereducerende maatregelen te nemen om het milieu te beschermen. Bij nog grotere bedrijven bestaat er bovendien een MER-(beoordelings)plicht.

Het laatste woord is nog zeker niet gezegd over deze definitie. Recent is deze brief door Milieudefensie gestuurd aan de Tweede Kamer ²⁾:

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Themacommissie Dierhouderij
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

FRIENDS OF THE EARTH NETHERLANDS
POSTBUS 19199
1000 GD AMSTERDAM
T 020 6262 620 - F 020 5907 310
SERVICE@MILIEUDEFFENSIE.NL
WWW.MILIEUDEFFENSIE.NL
CIRO 18450

Betreft: Maatschappelijke dialoog megastallen.

Amsterdam, 23 februari 2011

Geachte leden leden van de Tweede Kamer,

In zijn brief van vrijdag 11 februari jl. (nr. 183801) over de Maatschappelijke Dialoog Megastallen schrijft staatssecretaris Bleker van Landbouw dat hij "graag wil dat de begrippen die we hanteren helder zijn".

Dat is Milieudefensie van harte met de staatssecretaris eens. Vandaar deze brief aan u. In zijn brief schrijft de staatssecretaris dat er in Nederland veel minder megastallen zijn dan de aantallen waarover Milieudefensie op 21 januari berichtte. Wat de staatssecretaris niet meldt is dat hij van een andere definitie van 'megastal' uitgaat dan Milieudefensie. Milieudefensie is van mening dat de grens voor megastallen bij 300 NGE getrokken moet worden.

De economische omvang van veehouderijen wordt gemeten in de maat van de Nederlandse Grootte Eenheid (NGE). Het onderzoeksinstituut Alterra van de Universiteit van Wageningen spreekt in haar rapport *Megastallen in beeld* (2007) van een megastal bij meer dan 300 NGE, gebaseerd op het aantal dieren in een bouwblok van meer dan 1,5 hectare. Dit zijn meer dan 7.500 vleesvarkens, 1.200 fokvarkens, 220.000 vleeskuikens, 120.000 leghennen, 2.500 vleeskalveren of 250 melkkoeien. De cijfers van Milieudefensie over het aantal megastallen in Nederland (totaal 575, zie [website](#)) zijn op deze definitie gebaseerd. De gemiddelde omvang van een veehouderij in Nederland ligt onder de 100 NGE. In de definitie van Alterra heeft een megastal dus driemaal de omvang van een modaal familiebedrijf.

2) http://www.milieudefensie.nl/publicaties/downloads/Reactie_megastallen_MD23022011%20.pdf

Mega stallen in Oirschot

In Oirschot/De Beerzen lopen twee lijstjes door elkaar:

1. Het lijstje "lopende zaken"; dit zijn de ondernemers die een aanvraag in het verleden hebben gedaan waarvoor concrete toezeggingen zijn gedaan.
2. Het lijstje met "vormveranderingen bouwblokken"; dit zijn ondernemers die de bebouwing van hun onderneming willen veranderen. In principe hoeft dit niet te betekenen dat er wordt uitgebreid.

Dat de besluitvorming over beide lijstjes niet makkelijk is, komt door:

1. Er overlap tussen beide lijstjes is.
2. De rechtsgeldigheid van toezeggingen in het verleden staat niet onomstotelijk vast.

Hieronder een overzicht van beide lijstjes:

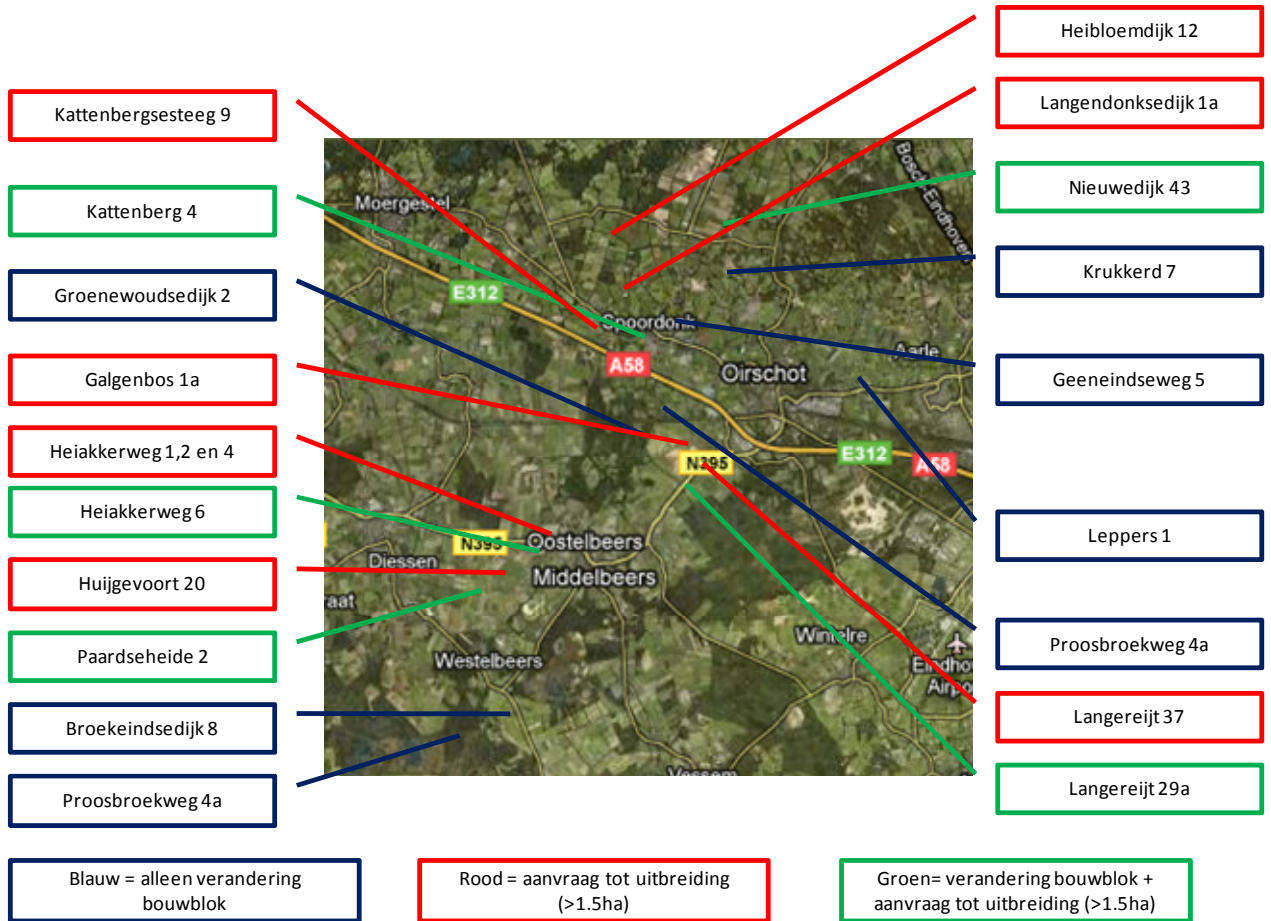
- Het blauwe kader linksboven geeft de 11 vormveranderingsaanvragen aan.
- Het groene kader de adressen van de lopende zaken. In de raadsinformatiebrief van 6-Sept-2010 waren dit er 14; deze zijn met wit omcirkelde nummers aangegeven.

<p>11. Vormveranderingen bouwblok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Broekeindsedijk 8 2. Geeneindsedijk 5 3. Groenewoudsedijk 2 7 4. Heiakkerweg 6 4 5. Kattenberg 4 6. Krukkerd 7 1 7. Langereijt 29a 8. Leppers 1 13 9. Nieuwedijk 43 14 10. Paardseheide 2 11. Proosbroekweg 4a 	<p>De nummers 1 t/m 14 zijn de zogenaamde "lopende zaken".</p> <p>Nieuwvestiging:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kattenbergsesteeg 9 2. VIV deelnemer, verplaats van uit extensiveringsgebied natuur (Schepersweg Middelbeers) naar het LOG Molenakkers in Oisterwijk 12 3. Leeuwenakker 2. nieuwvestiging op een duurzame locatie in het verwevingsgebied, er zijn toezeggingen gedaan dat doorgroei naar 2/2,5 ha mogelijk is in relatie tot beëindiging van de intensieve veehouderij aan de Voorteindsedijk 14. 	
<p>Uitbreiding groter dan 1,5 ha die in procedure zijn binnen LOG Stille Wille:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4 4. Kattenberg 4, H. van Heesch, Milieuv vergunning verleend in maart 2008, deze vervalt 11 mei 2011 indien niet conform de milieuv vergunning opgericht en en werking gebracht. Het betreft een autonome ontwikkeling, geen verplaatsing. 	<p>Uitbreiding groter dan 1,5 ha die in procedure zijn binnen LOG Langereijt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 5. Langereijt 29a 2 6. Langereijt 37 3 7. Galgenbos 1a 	<p>Uitbreiding groter 1,5 ha in verwevingsgebieden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 8. Langendonksedijk 1 8 9. Heibloemdijk 12 5 10. Heiakkerweg 1 en 2b 6 11. Heiakkerweg 4 7 12. Heiakkerweg 6 13 13. Nieuwedijk 43 9 14. Huijgevoort 20a 11 15. Leeuwenakker ong 14 16. Paardseheide 2
<p>Grondverwerving gemeente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 17. 't Laar 2 in LOG Langereijt 	<p>Bron: Lopende zaken/autonome ontwikkelingen in de intensieve veehouderij, Raadsinformatiebrief 6-Sept-2010 (archief 9-Sept-2010)</p>	

In de onderste helft van dit overzicht staan de uitbreidingen in de geprojecteerde LOG's Stille Wille en Langereijt; deze beide LOG's zijn nog niet van de baan. De provincie neemt naar verwachting pas in September daarover een besluit. Dat schuift de uitbreidingsaanvragen alleen maar verder op in de tijd.

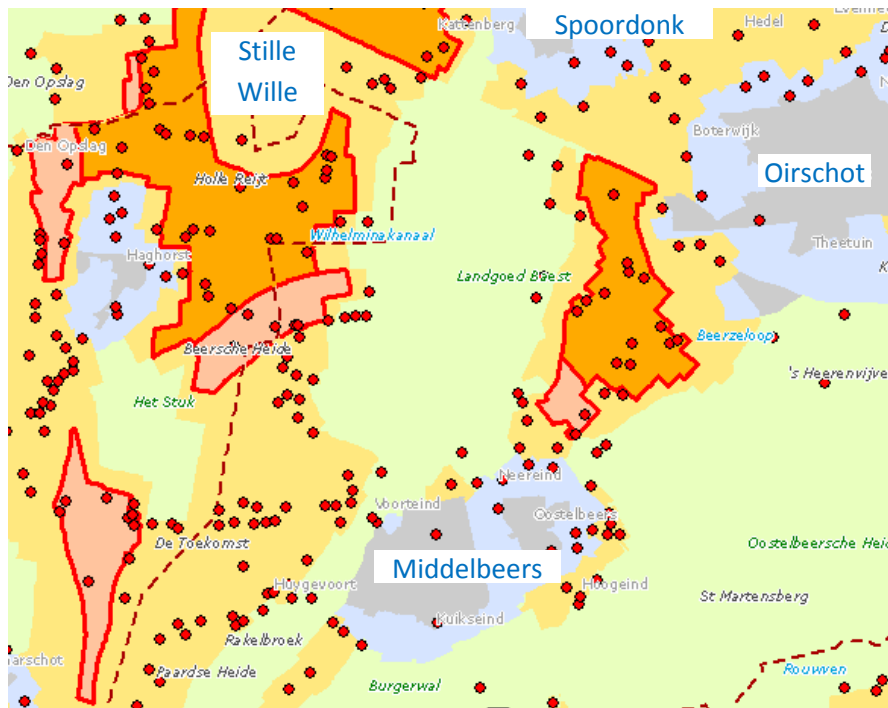
Rechtsonder ziet u uitbreidingsaanvragen in de verwevingsgebieden. Tijdens een onlangs gehouden informatieve raadsvergadering heeft Piet van Esch doorgevraagd naar de stankoverlast bij Huijgevoort. En wat bleek (na even aandringen): in dit gebied zit de stank al ruim boven de norm.

Op de volgende pagina is een overzichtkaartje van deze lokaties opgenomen.

LOG's rondom Oirschot

- Rode stip = huidige veehouderij
- Oranje/rood omrand gebied = Primair LOG
- Roze/rood omrand gebied = Secundair LOG
- Lichtgeel = Verwevingsgebied

Bron: <http://www.brabant.nl/kaarten/ruimtelijke-ordening-kaarten/veehouderijbedrijvenkaart.aspx>

Provinciale besluiten

Op 19-Maart-2010 is onderstaande besluit gepubliceerd ³⁾

2. te verklaren dat in de in voorbereiding zijnde Verordening ruimte Noord-Brabant, fase 1, bepalingen worden opgenomen voor intensieve veehouderijen die zijn gericht op:
 - dat ook in extensiveringsgebieden geldt dat gebouwen waarin dieren worden gehouden uit ten hoogste één bouwlaag bestaan;
 - een bouwblok omvang van maximaal 1,5 hectare (inclusief groen) in verwevingsgebieden waarbinnen gebouwen waarin dieren worden gehouden uit ten hoogste één bouwlaag bestaan;
 - een bouwblok omvang van maximaal 1,5 hectare in landbouwontwikkelingsgebieden waarbinnen gebouwen waarin dieren worden gehouden uit ten hoogste één bouwlaag bestaan met een ontheffingsmogelijkheid naar 2,5 hectare (inclusief groen);
 - het uitsluiten van de mogelijkheden voor nieuwvestiging.

3) <http://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/provinciale-staten/vergaderstukken-en-besluiten-ps-en-commissies/zoek.aspx?qvi=32254>

Door bovenstaand besluit komt er wel duidelijkheid over de omvang van de megastallen: de meerlaagse bouw is niet langer toegestaan.

Op 25-Februari-2011 heeft de provincie besloten om geen nieuwe megastallen in de LOG's en extensiveringsgebieden toe te staan. Dit betekent uiteraard dat de zogenaamde lopende zaken individueel behandeld moeten worden. Definitieve vaststelling van de LOG's wordt pas in september verwacht.

En nu?

De Provincie heeft begin Januari-2011 het licht op groen gezet voor uitbreiding tot 2ha hetgeen afwijkt van de Oirschotse grens van 1.5 ha. Dit betekent dat een agrarisch ondernemer (met provinciale rugdekking) een uitbreiding kan starten tot 2 ha. Zeker in die gevallen waar in het verleden al toezeggingen van de gemeente Oirschot naar de ondernemers zijn gedaan. Dat betekent ook dat als de gemeente Oirschot alsnog besluit om deze aanvragen te weigeren, Oirschot zelf de eventuele schadeclaim zal moeten betalen. Immers: de provincie was accoord.

Echter: de provincie is recentelijk onder publieke druk gezwicht en heeft inmiddels enkele LOG's geschrapt. Ook is de provincie niet zonder meer voorstander van een megastal. En nu ziet u de financiële bui al hangen: want wie draait nu op voor de eventuele claims? Door dit gedoe krijgt de bestuurlijke transparant een "politiek" tintje. Vanwege de mogelijke schadeclaims zullen alle aanvragen eerst op provinciaal niveau moeten worden getoetst. Omdat de provincie een streep door de megastallen heeft gezet, is de kans groot dat het merendeel van deze zaken op provinciaal niveau alsnog worden vernietigd. Dat betekent ook dat de schadeclaim op provinciaal niveau wordt afgehandeld. Voor die zaken waarvan de provincie vindt dat deze op gemeentelijk niveau moeten worden afgehandeld, zal D66 Oirschot alsnog besluiten om deze zaken te vernietigen. Maar dat betekent dan inderdaad dat deze schadeclaims door de gemeente Oirschot moeten worden betaald.

Kortom:

- Door het schadeclaim-karakter zal D66 Oirschot in eerste instantie instemmen met het aan de provincie voorleggen van de aanvragen voor de lopende zaken.
- Als de provincie van mening is dat Oirschot zelf een besluit moet nemen over deze aanvragen, dan zal D66 in tweede instantie alsnog tegen stemmen. Maar dan moeten we ook bereid zijn de portemonnee te trekken.....

Nieuwsbrief Maart 2011 – Megastallen

UPDATE: Inbreng D66 tijdens raadsvergadering 29-Maart-2011

Inbreng D66 raadsvergadering 29-Maart

Gesproken inbreng van Piet van Esch namens D66 in de gemeenteraadsvergadering van 29 Maart 2011, tijdens de 1e en 2e termijn inzake het onderwerp Megastallen.

1e termijn

"Voorzitter,

Op 28-februari heb ik tijdens de opiniërende vergadering het D66 standpunt over de lopende zaken toegelicht. Blijkbaar ben ik toen niet duidelijk genoeg geweest aangaande op hetgeen gesuggereerd wordt door sommige actiegroepen, sommige politieke partijen en enkele roependen in de woestijn. Volgens hen zou D66 meedoen in de megastallen-race. Dames en heren: ons startbewijs van D66 ligt nog steeds bij de start, onafgehaald.

Waarvoor wij steeds pleitten, is de goede volgorde in het traject aan te houden. Ook wijken wij qua opvatting niet af van de landelijke en provinciale opvattingen van D66 omtrent dit item, al werd dit onlangs weer door sommigen in de media beweerd. Aanwezig, het gaat D66 niet om de grootte van de stal, maar om het aantal dieren dat er in zit en om de bewegingsruimte die zij ter beschikking hebben. Dan hebben we het over diervriendelijkheid en is tevens omgevingsvriendelijker. Het gebouw is immers niet de veroorzaker van de uitstoot, maar de dieren die er in gehuisvest zijn.

Ondertussen las ik dat we de goede kant uitgaan. Want we gaan controleren op de Huijgevoort. Maar Oirschot is toch groter? Ik vraag mij daarom ook af wat we met de andere overtreders doen in het kader van "gelijke monniken, gelijke kappen", te weten:

- Natuurgebied Langereijt: 3 bedrijven in overtreding.
- Stille Wille: 3 bedrijven in overtreding.
- Nieuwe Dijk / Logtsebaan: 3 overtreders en 1 bedrijf niet te meten.

Ik hoor het graag zo meteen. Maar nu even ter zake wat betreft de 10 lopende zaken (waarvan het in 1 geval gaat over het realiseren van een mestbassin en niet over de uitbreiding van het aantal dieren).

Ik wil het nog maar eens bevestigd hebben of mijn interpretatie de juiste is:

- Wij vragen de 10 ontheffingen aan bij de provincie.
- De gevallen die de provincie afkeurt, wikkelt de provincie zelf af.
- De zaken waarvoor de provincie haar goedkeuring geeft, moeten wij oplossen.
- Op deze zaken kunnen wij de provincie overrulen en alsnog "nee" of "ja" tegen zeggen middels stemming in de gemeenteraad.

Ik hoor graag van de portefeuillehouder het antwoord. Tot zover in 1e termijn".

Antwoorden van de wethouder

- Op de vraag "Wat te doen met de overtreders?" volgt het antwoord: "Deze bedrijven worden ook gecontroleerd."
- Op de vraag "Is de D66-interpretatie correct ten aanzien van de afwikkeling van de lopende zaken?" volgt het antwoord: "Je conclusie klopt."

2e termijn:

"Voorzitter,

Het antwoord op mijn vraag door de portefeuillehouder was duidelijk.

Wel wil ik even kwijt dat ik mij erger aan de terugkeer van de oude politiek, vooral in de media. Houd hier alstublieft mee op.

Wat vindt D66 er nu van: bied deze 10 gevallen op een bord aan bij de provincie. Het lijkt ons logisch dat er daar van af vallen, wanneer men daar bij de duurzaamheidscriteria let op de aspecten "locatie", "gebiedsniveau" de "nieuwe duurzaamheidnormen". Hopelijk is dan ook de uitslag van het gezondheidsonderzoek bekend, zodat dit in de weging kan worden meegenomen.

Nieuwsbrief Maart 2011 – Megastallen

UPDATE: Inbreng D66 tijdens raadsvergadering 29-Maart-2011

Voor die zaken die dan van het bord gevallen zijn, is de gemeente in ieder geval financieel niet aansprakelijk. Daarom ben ik verbaasd dat er zo veel ophef is als voor de (voor gemeente Oirschot) financieel meest aantrekkelijk oplossing gekozen zou worden.

Als we het bord van de provincie terug krijgen, zullen wij zien wat wij zelf nog moeten oplossen, maar wel pas nadat de uitkomsten van het gezondheidsonderzoek zijn meegenomen want er gaat niets boven een gezonde leefomgeving. Deze zaken komen dan later in de raad aan de orde en er zal dan over gestemd dienen te worden. Toehoorders, u kunt het maar vast weten en schrijf zo nodig mee om zich later niet weer eens te vergissen, want wij weten inmiddels hoe belangrijk duidelijkheid is: D66 stemt dan tegen uitbreiding en neemt een mogelijk kostenplaatje dan voor lief. Wij vinden dat er al meer dieren in onze omgeving zijn dan voor een verantwoorde, gezonde leefomgeving en een aantrekkelijk buitengebied aanvaardbaar is. In dit geval geldt "vol is vol en overvol is meer dan genoeg". Tot zover."

Piet van Esch, fractievoorzitter D66.